

Pla Director de Cooperació al Desenvolupament 2011-2014

MISSIÓ

Promoure el desenvolupament humà sostenible mitjançant una política de cooperació al desenvolupament de qualitat i transformadora

VALORS I PRINCIPIS DE LA COOPERACIÓ CATALANA

Valors de la cooperació catalana segons s'extreu de la Llei (i ampliat en el marc dels Plans directors).

- a) El reconeixement de l'ésser humà en la seva dimensió individual i col·lectiva, com a protagonista i destinatari últim de la política de cooperació pública al desenvolupament.
- b) El foment de la pau, la justícia, la igualtat i l'equitat en les relacions entre persones, pobles, cultures, nacions i estats, i també la prevenció i la solució pacífica dels conflictes i les tensions socials, i l'enfortiment i l'arrelament de la pau i de la convivència.
- c) La promoció i la defensa dels drets humans i les llibertats fonamentals, universals, indivisibles i interdependents, considerant la llibertat, la democràcia i la dignitat de la persona com a fonaments de tot l'esforç en pro del desenvolupament humà.
- d) El reconeixement del dret dels pobles a la defensa i a la promoció de la cultura, la llengua i la identitat pròpies, i també dels valors de la convivència multicultural.
- e) La defensa i la promoció de les persones i els col·lectius més desfavorits o dels que pateixen discriminacions polítiques o econòmiques per raons de sexe, de raça o ètnica, de cultura o de religió. La defensa i promoció de les persones i els col·lectius que pateixen discriminacions per raó de la seva opció sexual o per raó de la seva discapacitat.
- f) El reconeixement dels drets econòmics, laborals i socials, del treball, l'empresa i el bon govern com a fonaments d'un desenvolupament econòmic durador, equitatiu i sostenible que incideixi també en la redistribució de la riquesa i en la justícia social.

Principis de la cooperació catalana segons s'extreu de la Llei

Àmbit de Comunicació i Premsa

Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament (ACCD)
T. 93 554 54 00 / 616 88 73 37 (Ferran Civit)

premsa.accd@gencat.cat

www.cooperaciocatalana.cat

- a) Els principis de col·laboració i complementarietat entre els poders públics i les iniciatives solidàries i de cooperació al desenvolupament de la societat civil catalana
- b) Els principis de transparència i informació i de participació dels agents de cooperació en l'activitat pública en aquest àmbit.
- c) El principi de planificació de l'activitat pública.
- d) El principi de coordinació de tota l'activitat de l'Administració de la Generalitat en l'àmbit de la cooperació al desenvolupament.
- e) Els principis d'eficàcia, eficiència i responsabilització en l'aplicació de les polítiques, els programes, els projectes i les actuacions en general, tant dels poders públics com dels agents de cooperació que utilitzin recursos públics amb finalitats de cooperació al desenvolupament.
- f) Els principis de responsabilitat, participació i assumpció dels programes i els projectes per les comunitats o els governs dels països en desenvolupament i de concertació amb els agents de cooperació d'aquests països.
- g) Els principis de coordinació, col·laboració i cooperació entre les administracions públiques, en el marc de les respectives competències, i també amb altres agències i organismes internacionals de solidaritat i cooperació.
- h) El principi de liberalitat de les actuacions de cooperació que tinguin la consideració d'ajut oficial al desenvolupament, d'acord amb el que estableix l'article 1.4.
- i) Els principis de control, seguiment i avaluació de les actuacions de cooperació al desenvolupament.
- j) El principi de coherència.

MODALITATS D'ACTUACIÓ

1. Cooperació al desenvolupament bilateral d'iniciativa directa de la Generalitat de Catalunya.

2. Cooperació al desenvolupament a través d'organismes multilaterals.

Entre aquestes dues modalitats es destinarà entre el **20 i el 30%** de l'AOD de la Generalitat.

3. Cooperació al desenvolupament bilateral de la Generalitat de Catalunya en concertació amb d'altres agents de la cooperació al desenvolupament (**10-20%**).

Àmbit de Comunicació i Premsa

Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament (ACCD)
T. 93 554 54 00 / 616 88 73 37 (Ferran Civit)

premsa.accd@gencat.cat

www.cooperaciocatalana.cat

4. Cooperació al desenvolupament bilateral a iniciativa dels actors de la cooperació al desenvolupament catalana (ONGD i entitats privades no lucratives). (Un mínim del 50%). Es garantirà que almenys el 60% del total de l'AOD serà gestionat per la societat civil.

ÀREES GEOGRÀFIQUES PRIORITÀRIES/PAÏSOS I POBLES PRIORITARIS

Mediterrània:	Marroc, Palestina, Sàhara Occidental
Àfrica Subsahariana:	Moçambic, Senegal
Amèrica Central i el Carib:	Guatemala, Nicaragua, el Salvador
Amèrica del Sud:	Bolívia, Colòmbia, Equador

ESPECIFICITATS PER REGIONS GEOGRÀFIQUES

Regió Andina i Amazònia:

Els països i pobles de la regió andina afronten reptes compartits pel que fa a la consolidació de models de governança democràtica capaços de gestionar positivament conflictes d'origen divers: sociopolítics, etnicoculturals, mediambientals i pel control de recursos, etc. Les agendes compartides, entre les que destaquen el combat de les desigualtats estructurals, la promoció de la cohesió social i la lluita pels drets col·lectius dels pobles indígenes i les comunitats afrodescendents, es tradueixen en l'existència d'institucions i organismes regionals així com de xarxes, organitzacions i moviments socials regionals i transnacionals..

Regió Mesomericana:

Els països i pobles de la regió mesomericana també comparteixen agendes regionals: a banda dels diferents processos d'integració econòmica i comercial i l'agenda de defensa i exigibilitat de drets dels pobles indígenes, destaquen els desafiaments que suposa la gestió sostenible dels recursos naturals d'àrees i territoris que formen part d'una mateixa bioregió i l'abordatge de fenòmens com la inseguretat ciutadana i els esclats de violència que s'hi associen.

Regió Mediterrània:

La Mediterrània és un clar exemple de regió on els reptes i els processos de desenvolupament escapen a la lògica estatal. La defensa dels drets col·lectius de pobles minoritzats com l'amazic o el kurd, entre d'altres, l'existència de xarxes regionals de defensa i promoció dels drets de les dones, o el repte de donar resposta a desafiaments de desenvolupament global amb efectes regionals específics com són el fenomen migratori o el canvi climàtic, esdevenen bons exemples d'aquesta realitat.

Regió d'Àfrica Occidental:

Àmbit de Comunicació i Premsa

Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament (ACCD)
T. 93 554 54 00 / 616 88 73 37 (Ferran Civit)

premsa.accd@gencat.cat

www.cooperaciocatalana.cat

El treball regional amb l'Àfrica Occidental permet acompanyar processos de desenvolupament de col·lectius i pobles que tot i no pertànyer a un mateix estat, comparteixen una realitat lingüística, cultural i, de vegades, sociopolítica. Complementàriament, la realitat d'aquesta regió ve caracteritzada per una agenda comuna de desenvolupament en termes de defensa i exigibilitat dels drets, entre els que destaquen els de les dones i els vinculats a la sobirania alimentària, i els que deriven del desafiament global amb efectes regionals específics com són el fenomen migratori, o el canvi climàtic.

PRIORITAT PER ÀREES

Objectiu 1. Concentrar i millorar l'eficàcia de l'ajut oficial al desenvolupament de la Generalitat als països i pobles prioritaris.

O2. Promoure la concentració de la cooperació al desenvolupament de la Generalitat en regions preferents i acompanyar processos de desenvolupament, institucions i organitzacions regionals.

O3. Millorar la contribució de la cooperació de la Generalitat als Països Menys Avançats (PMA).

Haver concentrat una part dels esforços de la línia de desenvolupament en els PMA fins a representar un 25 % de l'AOD adreçada al Sud.

O4. Continuar donant suport a països i pobles en situació de postconflicte bèl·lic, sotmesos a bloqueig o objecte de greus vulneracions dels drets humans.

RELACIÓ AMB ELS ACTORS DE LA COOPERACIÓ I COHERÈNCIA EN POLÍTIQUES PER AL DESENVOLUPAMENT (CPD)

O1. Millorar els mecanismes formals de participació que es deriven de la Llei de cooperació.

O2. Millorar la participació dels actors de cooperació catalans i dels països socis en el cicle de política pública.

O3. Millorar la capacitat analítica en coherència de polítiques per al desenvolupament. (CPD)

O4. Millorar els espais, instruments i les capacitats de coordinació entre els departaments i organismes autònoms del govern en la promoció de la CPD.

O5. Elaborar i adoptar una estratègia de CPD pròpia per a la Generalitat de Catalunya.

Àmbit de Comunicació i Premsa

Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament (ACCD)
T. 93 554 54 00 / 616 88 73 37 (Ferran Civit)

premsa.accd@gencat.cat

www.cooperaciocatalana.cat

O6. Participar i contribuir al debat internacional sobre eficàcia de l'ajut.

Obrir espais de participació de la cooperació catalana en els debats sobre l'eficàcia de l'ajut de l'OCDE i l'Organització de les Nacions Unides (ONU).

Promoure l'especificitat de la cooperació descentralitzada en el debat sobre eficàcia de l'ajut mitjançant les xarxes internacionals de governs descentralitzats.

O7. Promoure el desplegament de l'eficàcia en les prioritats, modalitats, instruments, les aliances i la planificació, seguiment i avaluació de la política pública de cooperació al desenvolupament del Govern segons criteris acceptats internacionalment.

Apropiació democràtica

Enfortiment institucional i de la societat civil dels diferents nivells de govern dels països socis per millorar la seva incidència en l'elaboració i desplegament de llurs estratègies de desenvolupament.

Alineació crítica

Alinear la cooperació al desenvolupament de la Generalitat de Catalunya amb les prioritats, estratègies, les institucions i els procediments dels països socis.

Harmonització

Garantir la coherència interna i la coordinació de les actuacions del govern en matèria de cooperació al desenvolupament, així com amb els ens locals i els organismes multilaterals.

Gestió per resultats

Responsabilitat compartida (rendició de comptes mútua)

Millorar la transparència i la publicitat dels fluxos d'AOD tant en el si de la Generalitat de Catalunya com en els països socis.

O8. Treballar per la recerca dels processos de canvi i d'innovació futurs

Innovar noves propostes de cooperació al desenvolupament.

OBJECTIUS SECTORIALS

EQUITAT DE GÈNERE

Àmbit de Comunicació i Premsa

Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament (ACCD)
T. 93 554 54 00 / 616 88 73 37 (Ferran Civit)

premsa.accd@gencat.cat

www.cooperaciocatalana.cat

O1. Millorar la incorporació de l'agenda d'equitat entre dones i homes en la interlocució amb els països socis i els actors de la cooperació catalana i en la planificació, seguiment i avaluació estratègiques.

O2. Traslladar el compromís polític amb l'equitat entre dones i homes a totes les fases del cicle dels projectes i programes de les línies estratègiques de desenvolupament, acció humanitària, i educació i capacitats incorporant de manera efectiva la perspectiva de gènere.

GOVERNANÇA DEMOCRÀTICA, ENFORTIMENT DEL TEIXIT ASSOCIATIU I DRETS HUMANS

O3. Contribuir a la institucionalització de l'equitat entre dones i homes al conjunt dels actors de la cooperació catalana.

O4. Desplegar les directrius de promoció dels drets humans, la governança democràtica i l'enfortiment del teixit social en el marc d'aquest mandat.

O5. Incorporar l'enfocament dels drets humans, la governança democràtica i l'enfortiment del teixit social en tot el cicle de la política pública de cooperació al desenvolupament.

O6. Incorporar l'enfocament dels drets humans, la governança democràtica i l'enfortiment del teixit social en totes les actuacions de cooperació al desenvolupament.

SOSTENIBILITAT DEL DESENVOLUPAMENT

O7. Incorporar la sostenibilitat en la planificació, seguiment i avaluació estratègics de la política de cooperació al desenvolupament

O8. Incorporar la transversalització de la sostenibilitat en tot el cicle de les actuacions de la Cooperació de la Generalitat de Catalunya

O9. Contribuir a crear una cultura de la sostenibilitat entre els actors de la cooperació a Catalunya i entre els actors de desenvolupament als països i pobles prioritaris i regions preferents

INSTRUMENTS DE LA COOPERACIÓ AL DESENVOLUPAMENT

O1. Impulsar una cooperació tècnica més eficaç, previsible i alineada amb les estratègies, els procediments i els mecanismes dels països socis.

O2. Desplegar els instruments de programàtics d'acord amb els principis, valors i prioritats de la política pública de cooperació al desenvolupament de la Generalitat de Catalunya.

03. Consolidar els instruments de cooperació financera d'acord amb els consensos i resolucions internacionals i la pràctica de la cooperació catalana.

Consolidar la cooperació financera a través de contribucions selectives a organismes multilaterals d'acord als objectius estratègics i criteris establerts en l'Estratègia de cooperació multilateral al desenvolupament de la Generalitat de Catalunya.

Promoure l'instrument del microcrèdit adreçat als col·lectius més desfavorits i exclosos en els països prioritaris i regions preferents.

04. Aprofitar el potencial de les migracions com a motor de desenvolupament humà sostenible als països socis, amb un paper actiu de les persones migrades que contribueixi a la integració social a Catalunya

05. Promoure la innovació en els instruments de la política de cooperació al desenvolupament de la Generalitat de Catalunya

ESTABLIMENT D'ALIANCES PER A L'ACCIÓ

01. Establir aliances més estratègiques amb els actors de la cooperació catalana al desenvolupament.

02. Promoure aliances entre actors de desenvolupament homòlegs, del Nord i del Sud.

03. Promoure la concertació entre actors públics i privats, bilaterals i multilaterals, tant del Nord com dels països socis en l'establiment d'aliances.

04. Promoure aliances amb els actors de cooperació per millorar les seves capacitats, la recerca i la incidència en Educació per al Desenvolupament.

ÀMBITS D'INTERVENCIÓ DE L'EDUCACIÓ PER AL DESENVOLUPAMENT

Sensibilització: Són aquelles accions puntuals i a curt termini que suposen el primer pas per la conscienciació de la ciutadania. Permeten despertar la consciència crítica i les pràctiques solidaries fent visibles les causes que provoquen desigualtat i exclusió. Aquest àmbit no aprofundeix en l'anàlisi d'aquestes ni avança propostes de transformació. El públic objecte és ampli i molt generalista.

Educació i formació: Són processos a mig-llarg termini orientats a la formació en continguts, habilitats, capacitats i valors i que permeten aprofundir en el coneixement de les causes i conseqüències de la pobresa i en les propostes de canvi. Contempla el cicle informació, comprensió i acció.

Àmbit de Comunicació i Premsa

Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament (ACCD)
T. 93 554 54 00 / 616 88 73 37 (Ferran Civit)

premsa.accd@gencat.cat

www.cooperaciocatalana.cat

Recerca i reflexió: Són accions que s'orienten a l'anàlisi en profunditat de les causes estructurals que provoquen exclusió, desigualtats i pobresa. Els esforços en aquest àmbit es troben a la base dels fonaments per a l'acció. No es tracta de la recerca autoreferida sinó de la recerca aplicada.

Incidència política i mobilització social: Contempla el conjunt d'accions d'informació, interlocució, pressió i/o denúncia dirigides a transformar i incidir en l'agenda de les polítiques públiques o dels espais de presa de decisió en pro dels principis, objectius i prioritats del desenvolupament humà sostenible.

PLANIFICACIÓ I SEGUIMENT

O1. Impulsar i adequar els instruments de planificació estratègica i operativa de la política de cooperació per al desenvolupament de la Generalitat de Catalunya a la gestió per resultats.

O2. Adaptar els instruments de planificació estratègica i operativa als principis de participació, coherència i eficàcia de l'ajut

Elaborar una Estratègia de Coherència de Polítiques de Desenvolupament de la Generalitat de Catalunya.

Dotar-se de les Estratègies de País Prioritari (EPP) corresponents als 11 països i pobles prioritaris de la cooperació al desenvolupament de la Generalitat.

O3. Adaptar els instruments de planificació estratègica i operativa als objectius transversals de la cooperació al desenvolupament de la Generalitat de Catalunya.

O4. Impulsar els instruments i les eines de seguiment estratègic i operatiu de la política de cooperació per al desenvolupament de la Generalitat de Catalunya

O5. Promoure la cultura del seguiment entre els actors de la cooperació a Catalunya i entre els actors de desenvolupament dels països socis

O6. Promoure mecanismes de participació en el seguiment, amb especial èmfasi en la inclusió dels actors del països socis

O7. Potenciació de l'ús del seguiment estratègic com a mecanisme de rendició de comptes i de millora en la presa de decisions

O8. Impulsar la realització sistemàtica d'avaluacions estratègiques i d'actuacions de la cooperació per al desenvolupament de la Generalitat de Catalunya

09. Promoure les capacitats i la cultura de l'avaluació entre els actors de la cooperació a Catalunya i entre els actors de desenvolupament als països prioritaris i regions preferents, fent especial èmfasi en la incorporació de la perspectiva de gènere

010. Impulsar el caràcter transformador dels processos d'avaluació incloent la incorporació dels objectius transversals i els principis de l'eficàcia de l'ajut

011. Promoure els seguiment i l'avaluació del Pla director 2011-2014 orientats a resultats com a mecanismes de millora de la qualitat de la Política de cooperació de la Generalitat de Catalunya

CAPACITACIÓ DEL SECTOR DE LA COOPERACIÓ

01. Actualitzar el marc normatiu de la política de cooperació al desenvolupament

02. Desplegar les capacitats institucionals, organitzatives i humanes de la Direcció General de Cooperació al Desenvolupament i Acció Humanitària

03. Consolidar les capacitats institucionals, organitzatives i humanes de l'ACCD

04. Enfortir les capacitats institucionals i humanes dels Departaments i organismes de la Generalitat de Catalunya

05. Promoure la formació continuada i la capacitat del personal dels òrgans rectors i executors de la política de cooperació al desenvolupament de la Generalitat de Catalunya

06. Millorar i racionalitzar l'oferta de formació teòrica i pràctica dels voluntaris i les voluntàries, els i les cooperants i professionals i dels agents de la cooperació per al desenvolupament catalana.

07. Reforçar les capacitats intraorganitzacionals dels actors de la cooperació al desenvolupament catalans.

ESCENARI ECONÒMIC

L'escenari es marca com a objectiu assolir la fita d'una despesa en cooperació al desenvolupament del 0,077% del PIB de Catalunya l'any 2015, d'acord amb l'objectiu que s'ha posat la UE que la despesa en cooperació de tots els Estats que la integren hagi assolit el 0,7% del seu PIB en aquell exercici.

Pel que fa a la distribució de l'ajut entre l'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament (ACCD) i els Departaments i organismes de la Generalitat, es proposa que l'ajut dels Departaments creixi anualment orientativament un 2% i que

Àmbit de Comunicació i Premsa

Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament (ACCD)
T. 93 554 54 00 / 616 88 73 37 (Ferran Civit)

premsa.accd@gencat.cat

www.cooperaciocatalana.cat

l'ACCD assumeixi la part de recursos restant que pertocarien d'aplicar els percentatges esmentats al PIB.

Finalment, aquest escenari és completa amb una banda superior que limita la seva evolució, en aquest sentit, la taxa d'increment anual de la despesa en cooperació al desenvolupament de la Generalitat de Catalunya no podrà superar el percentatge de creixement dels ingressos corrents incondicionats del mateix exercici pressupostari. Tanmateix, el Govern podrà decidir superar aquest topall segons convingui.

DISTRIBUCIÓ DE RECURSOS

O1. Destinar entre un 70% i un 73% dels recursos d'AOD de la Generalitat de Catalunya a la Línia estratègica de desenvolupament.

O2. Destinar un 85% dels recursos de la línia estratègica de desenvolupament als set objectius estratègics de desenvolupament d'aquesta línia.

O3. Destinar un mínim del 15% dels recursos de la línia estratègica de desenvolupament a l'objectiu estratègic de drets humans, governança democràtica i enfortiment del teixit social.

O4 Destinar un mínim del 15% dels recursos de la línia estratègica de desenvolupament a l'objectiu estratègic d'apoderament de les dones.

O5. Destinar un 20% dels recursos de la línia estratègica de desenvolupament als drets i serveis socials bàsics definits en el Consens d'Oslo del 1996.

O6. Destinar entre un 7% i un 10% dels recursos d'AOD de la Generalitat de Catalunya a la Línia estratègica d'acció humanitària.

O7. Destinar el 65% dels recursos de línia d'acció humanitària als objectius específics vinculats a les crisis de llarga durada, les crisis oblidades i la reducció de riscos de desastres i el 35% restant a l'objectiu de contribuir a satisfer les necessitats immediates de les poblacions afectades per desastres.

O8. Destinar entre un 15% i un 17% dels recursos d'AOD de la Generalitat de Catalunya a la Línia estratègica d'educació pel desenvolupament.

O9. Destinar entre un 3% i un 5% dels recursos d'AOD de la Generalitat de Catalunya a enfortir les capacitats dels actors de la cooperació catalana

15 de juny de 2010